

Ponedeljek, 23.8.2021, 13.00–15:00 / dvorana 1

Predavanje: Predstavitev rezultatov projektov PRP 2014–2020 podukrepa M10.2 - Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu

Organizator: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, Direktorat za kmetijstvo

Podukrep Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu iz PRP 2014–2020 se je uvedel v okviru 1. spremembe PRP 2014–2020 in je namenjen dejavnostim za ohranjanje rastlinskih genskih virov *in situ* in *ex situ*.

Predmet podpore za rastlinske genske vire so:

- pregled in inventarizacija (popis) stanja rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo *in situ* ter vzpostavitev monitoringa stanja rastlinskih genskih virov na KMG in opozorilnih sistemov pred izgubo rastlinskih genskih virov (vrstna in sortna raven) za gojene rastline in divje sorodnike gojenih rastlin ter samonikle rastline, ki imajo potencialno vrednost za kmetijstvo in prehrano;
- sistematična karakterizacija in evalvacija izbranih rastlinskih genskih virov *ex situ* za uporabo v žlahtnjenju in raziskavah, za ponovno registracijo starih sort oziroma neposredno uporabo rastlinskih genskih virov na KMG;
- priprava priročnika oziroma standardnih operativnih postopkov za *ex situ* ohranjanje rastlinskih genskih virov v genski banki oziroma na KMG.

Upravičenci so raziskovalne institucije, katerih dejavnost se nanaša na rastlinske genske vire. Kot upravičeni stroški se upoštevajo: stroški dela raziskovalcev, materialni stroški, stroški za usklajevalne naloge (raziskovalci/pridelovalci). Upravičenec do plačila mora po opravljenem delu predložiti poročilo o izvedeni raziskavi z ugotovitvami, vključno s prikazom (specifikacijo) stroškov.

Upravičenci se izberejo na podlagi izbirnega postopka, ki se vodi v skladu z zakonodajo o javnem naročanju ter je odprt za subjekte javnega ali zasebnega prava.

V okviru 7. spremembe PRP 2014–2020 so se zvišala sredstva z 320.000 € na 640.000 € razpoložljivih sredstev.

Za I. fazo projekta »*Pregled, inventarizacija in monitoring rastlinskih genskih virov, ki so pomembni za prehrano in kmetijstvo in se ohranjajo in situ na kmetijskih gospodarstvih*«, je upravičenec, Kmetijski inštitut Slovenije - v sodelovanju s podizvajalcem, Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, že prejel sredstva z naslova podukrepa M10.2. II. faza projekta se še izvaja. Tako je bila opravljena analiza trenutnega stanja ter evidenca (popis) vseh slovenskih območij pridelave in KMG ter ostalih fizičnih in pravnih oseb, ki hranijo oz. so pridelovali ali še pridelujejo stare redke vrste oziroma lokalne sorte, zlasti opuščene, ter populacije kmetijskih rastlin poljščin, krmnih rastlin, vrtnin, zdravilnih in aromatičnih rastlin, sadnih rastlin in vinske trte; pripravljen pregledni seznam vrst, lokalnih sort in populacij kmetijskih rastlin z opisi po posameznih skupinah kmetijskih rastlin (poljščine, krmne rastline, vrtnine, zdravilne in aromatične rastline, sadne vrste ter vinska trta), ki so jih pridelovali na kmetijah v preteklosti in pridelavo do danes opustili oziroma se jih manj uporablja v kmetijski pridelavi; dokumentirana njihova tradicionalna uporaba in gojenje ter območje pridelave; in izdelana modela monitoringa RGV na KMG in opozorilnih sistemov pred izgubo RGV, pomembnih za prehrano ter kmetijstvo, in sicer model monitoringa lokalnih sort, zlasti opuščanih, ter populacij dveh rastlinskih vrst (jablane in hruške) na ravni države in model monitoringa vsega avtohtonega genskega materiala oziroma RGV za prehrano in kmetijstvo na KMG na manjšem območju (na primer vas, občina).